

ΤΡΙΚΛΟΖΑΝ

Είναι μια χημική ουσία που λόγω των αντιμικροβιακών της ιδιοτήτων χρησιμοποιείται εδώ και 30 χρόνια σε πολλά προϊόντα της καθημερινότητας. Χρησιμοποιείται σε προϊόντα όπως οδοντόπαστες, οδοντόβουρτσες, υγρά γενικού καθαρισμού, καθαρισμού πιάτων, σαπούνια, υγρά σαπούνια, αποσμητικά, λοσιόν, αντιμικροβιακές κρέμες, αθλητικά παπούτσια, πετσέτες θαλάσσης, παιδικά παιχνίδια κλπ.

Ανήκει στην κατηγορία των χλωροφαινολών(2,4,4 τριχλωρο-Υδροξυδιφαινυλ-αιθέρας) που τις υποπτευόμαστε σαν πιθανές καρκινογόνες ουσίες. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος των ΗΠΑ (EPA) την κατέταξε στα παρασιτοκτόνα ,και είναι παρόμοια ουσία με τον γνωστό "κίτρινο παράγοντα" και τις διοξίνες που είναι πολύ τοξικές ουσίες. Ο "κίτρινος παράγοντας" είναι ένα παρασιτοκτόνο που χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα από τους Αμερικανούς στο Βιετνάμ για να καταστρέψουν την πυκνή βλάστηση, με τον ντόπιο πληθυσμό να υποφέρει ακόμη από τις τοξικές παρενέργειες του. Το τρικλοζάν διαθέτει μεγάλη αντιμικροβιακή ικανότητα ακόμη και σε ανθεκτικά μικρόβια όπως ο MRSA; ανθεκτικό στέλεχος χρυσίζοντα σταφυλόκοκκου. Είναι πολύ χρήσιμο για την καταπολέμηση επιδημιών αλλά αμφισβητείται η ευρεία χρήση του σε τόσο μεγάλη γκάμα υλικών και από τον γενικό πληθυσμό στην καθημερινή πράξη. Και αυτό επειδή αργά η γρήγορα θα αναπτυχθούν νέα στελέχη μικροβίων που θα είναι ανθεκτικά στο τρικλοζάν. Και σε συνάρτηση με τα περιβαλλοντικά προβλήματα που δημιουργεί η ευρεία κατανάλωση του, ίσως είναι καιρός να αναθεωρηθούν κάποιες απόψεις. Πρόσφατα μια μελέτη ανέδειξε την ευκολία παραγωγής χλωροφορμίου όταν πλένουμε πιάτα με υγρό πιάτων που περιέχει τρικλοζάν. Το χλωροφόρμιο ανήκει στην κατηγορία 2B της EPA, δηλαδή στα πιθανά καρκινογόνα(probable carcinogens).

Επιπλέον η παρουσία χλωροφορμίου στο πόσιμο νερό συσχετίστηκε με καρκίνους της ουροδόχου κύστης και αποβολές εμβρύων Η χημική αντίδραση που γίνεται με τις χλωροφαινόλες όπως το τρικλοζάν και την ελεύθερη χλωρίνη είναι γνωστή. Όταν πλένουμε πιάτα (με υγρό πιάτων που περιέχει τρικλοζάν) παράγεται μεν χλωροφόρμιο, αλλά δεν παράγονται διοξίνες, οι άλλες επικίνδυνες ουσίες που παράγονται από το τρικλοζάν. Για να παραχθούν διοξίνες χρειάζεται την δράση του ηλιακού φωτός, και σε πισίνες στο δέρμα ατόμων που έχουν λοσιόν ή κρέμα με τρικλοζάν αυτό μπορεί να γίνει. Επίσης το 1-12% του τρικλοζάν που περνάει στα νερά των αποχετεύσεων και μεταφέρεται τελικά σε επιφανειακά ύδατα (ποτάμια ,υδατοφράκτες) μετατρέπεται από το ηλιακό φως σε διοξίνες ,οι οποίες μεταφέρονται στην τροφική αλυσίδα .Όλα αυτά μας ανησυχούν γιατί ολοένα και περισσότερο ανευρίσκονται στα νερά των πηγών και των ποταμών αρκετές οργανικές ουσίες και ανάμεσα τους το τρικλοζάν, σε ποσοστό πέραν του 50% των δειγμάτων. Κατά συνέπεια οι αρμόδιοι περιβαλλοντικοί φορείς πρέπει να βάλουν στο μικροσκόπιο τους τέτοιες ουσίες.

Είναι φρόνιμο να τηρούμε κάποια προληπτικά μέτρα όπως το να φοράμε γάντια όταν πλένουμε τα πιάτα με υγρό σαπούνι με τρικλοζάν και να ξεπλένουμε καλά το στόμα μας με άφθονο νερό μετά το βούρτσισμα με παρόμοιες οδοντόπαστες. Όσο αφορά τις οδοντόπαστες δεν υπάρχει καμιά μελέτη που να αναφέρει την παραγωγή χλωροφορμίου κατά την διάρκεια του βουρτσίσματος των δοντιών.

Γενικά δεν πρέπει να επικρατήσει πανικός, γιατί ακόμη και από τη νέα μελέτη του Virginia Polytechnic Institute δεν συνεπάγεται ότι ξεπερνιούνται τα μέγιστα επιτρεπτά όρια χλωροφορμίου από το τρικλοζάν και το πόσιμο νερό. Μόνο σε ακραίες συνθήκες(στη παρουσία και άλλων τριαλογονομεθάνων και θερμοκρασία 40 βαθμούς κελσίου) η παραγωγή χλωροφορμίου από το τρικλοζάν μπορεί να ξεπεράσει το όριο ασφαλείας (80 μέρη στο δισεκατομμύριο,80 ppb) που έθεσαν οι διεθνείς οργανισμοί. Ίσως και αυτός είναι ο λόγος που δεν υπήρξε καμιά αντίδραση ενημέρωσης του κοινού από αυτούς τους διεθνείς οργανισμούς μετά τις τελευταίες δημοσιογραφικές πληροφορίες που φέρουν κάποιες υπεραγορές στην Βρετανία να απέσυραν τέτοια προϊόντα από τα ράφια τους.

Νίκος Παπαδόπουλος
Χειρουργός Οδοντίατρος Msc
99606565__